

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 10 tháng 10 năm 2022

**TRANG THÔNG TIN VỀ NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI VỀ MẶT
HỌC THUẬT, LÝ LUẬN CỦA LUẬN ÁN**

Tên luận án: *Tác Động Của Đa Dạng Hóa Đến Rủi Ro Của Các Công Ty Niêm Yết
Trên Thị Trường Chứng Khoán Việt Nam*

Chuyên ngành: Tài chính – Ngân hàng

Mã số: 9340201

Nghiên cứu sinh: LÊ TRƯƠNG NIỆM

Khóa 02

Cơ sở đào tạo: TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÀI CHÍNH – MARKETING

Người hướng dẫn luận án:

TS. Bùi Hữu Phước.

TS. Nguyễn Thị Uyên Uyên.

Nội dung ngắn gọn những đóng góp mới về mặt học thuật, lý luận, những luận điểm mới rút ra được từ kết quả nghiên cứu của luận án.

Đóng góp mới về mặt học thuật và lý luận

Khi nghiên cứu về sự tác động của đa dạng hóa công ty đến rủi ro, luận án phân tích cả hai dạng đa dạng hóa là đa dạng hóa ngành kinh doanh và đa dạng hóa khu vực địa lý tác động đến cả rủi ro hệ thống, rủi ro phi hệ thống và tổng rủi ro công ty. Có thể cho rằng, luận án là công trình đầu tiên ở Việt Nam nghiên cứu về chủ đề đa dạng hóa và rủi ro công ty theo hướng tiếp cận này. Kết quả nghiên cứu của luận án cung cấp thêm bằng chứng thực nghiệm về sự tác động của đa dạng hóa đến rủi ro ở Việt Nam nên góp phần bổ sung, làm phong phú thêm các bằng chứng thực nghiệm về chủ đề đa

dạng hóa công ty và rủi ro trên thế giới, cung cấp bằng chứng thực nghiệm mới về sự tác động của đa dạng hóa đến rủi ro công ty ở Việt Nam.

Luận án đã áp dụng phương pháp nghiên cứu là quy trình hai bước của Heckman (1979) để nghiên cứu sự tác động của đa dạng hóa đến rủi ro công ty. Luận án đã chứng minh tồn tại vấn đề sai lệch tự chọn trong quyết định đa dạng hóa công ty ở thị trường Việt Nam, thể hiện qua hệ số của tỷ lệ Mill's nghịch đảo là âm và có ý nghĩa thống kê ở mức 5% ở tất cả các mô hình. Điều này chưa được thể hiện trong các nghiên cứu trước về chủ đề đa dạng hóa công ty và rủi ro công ty ở Việt Nam.

Ngoài áp dụng lý thuyết chi phí đại diện, lý thuyết về thị trường vốn nội bộ, lý thuyết phân bổ nguồn lực, luận án đã áp dụng lý thuyết danh mục được đề xuất bởi Markowitz (1952) để nghiên cứu về sự tác động của đa dạng hóa công ty đến rủi ro công ty ở Việt Nam. Do lý thuyết danh mục ban đầu được xây dựng dành cho các nhà đầu tư trên thị trường tài chính, đa dạng hóa tài sản tài chính nên việc áp dụng lý thuyết này để giải thích sự tác động của đa dạng hóa công ty đến rủi ro công ty ở Việt Nam có thể được xem là điểm mới.

Những luận điểm mới rút ra từ kết quả nghiên cứu của luận án

Đa dạng hóa là quyết định, chính sách quan trọng mà các công ty cần phải xem xét thực hiện, đặc biệt là trong giai đoạn công ty trưởng thành, khi mà cơ hội tăng trưởng chậm lại và bắt đầu sụt giảm, việc công ty đa dạng hóa để gia tăng cơ hội tăng trưởng, tìm kiếm lợi nhuận ở những ngành kinh doanh khác, khu vực địa lý khác có ý nghĩa quan trọng đối với công ty. Vì vậy, luận án có những đóng góp thiết thực, cụ thể cho các công ty như sau:

Luận án xác định mức độ gánh chịu rủi ro hệ thống khác nhau của các công ty không đa dạng hóa, đa dạng hóa ngành kinh doanh, đa dạng hóa khu vực địa lý và vừa đa dạng hóa ngành kinh doanh vừa đa dạng hóa khu vực địa lý. Theo đó, các công ty vừa đa dạng hóa ngành kinh doanh vừa đa dạng hóa khu vực địa lý gánh chịu rủi ro hệ

thống lớn nhất, tiếp đến là đa dạng hóa khu vực địa lý, sau đó đến đa dạng hóa ngành kinh doanh và thấp nhất là không đa dạng hóa. Điều này có ý nghĩa quan trọng khi các yếu tố có nguồn gốc rủi ro hệ thống biến động khó lường.

Luận án chứng minh sự tác động khác nhau của đa dạng hóa ngành kinh doanh và đa dạng hóa khu vực địa lý đến rủi ro phi hệ thống của công ty. Đa dạng hóa ngành kinh doanh làm gia tăng rủi ro phi hệ thống nhưng đa dạng hóa khu vực địa lý lại làm giảm rủi ro phi hệ thống.

Luận án cho thấy đa dạng hóa ngành kinh doanh và đa dạng hóa khu vực địa lý ảnh hưởng khác nhau đến tổng rủi ro công ty. Đa dạng hóa ngành kinh doanh làm tăng tổng rủi ro nhưng đa dạng hóa khu vực địa lý không ảnh hưởng rõ ràng đến tổng rủi ro công ty.

Xác định các rủi ro phát sinh thêm do công ty đa dạng hóa và kiến nghị các giải pháp giúp công ty kiểm soát rủi ro.

Những đóng góp của luận án có ý nghĩa quan trọng giúp công ty nhận diện và kiểm soát rủi ro khi đa dạng hóa, hỗ trợ giúp nhà đầu tư xác định tỷ suất sinh lợi kỳ vọng để định giá cổ phiếu công ty, ra quyết định đầu tư vào cổ phiếu công ty.

Nghiên cứu sinh ký tên

Lê Trương Niệm